

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/307/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118212800
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4118212800.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky A. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. pri Z., O. 34X/XX a otca P. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., Q. XXX/X, adresa na doručovanie ul. P. A. č. XXXX/XX o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého P. O., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matke a otca zaväzuje prispievať na jeho výživu sumou vo výške 80,- eur mesačne počnúc dňom 01.11.2018, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné otca za čas od 01.11.2018 do 30.04.2019 činí sumu 480,- eur, ktorú sumu je otec povinný uhradiť k rukám matky do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa svojim návrhom zo dňa 05.11.2018 domáhala, aby súd zveril maloletého P. do jej osobnej starostlivosti, otca dieťaťa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou vo výške 100 eur mesačne od podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa nie sú manželia, v spoločnej domácnosti žili asi 5 mesiacov po narodení dieťaťa. Odkedy tento odišiel zo spoločnej domácnosti, nemala s ním žiadny kontakt, on sa o syna nezaujíma žiadnym spôsobom a finančne na neho neprispel.

2. Matka vypočutá ako účastníčka konania na pojednávaní uviedla, že až po narodení dieťaťa zistila, že otec bol trestaný, na dieťa jej nič neplatil. Najskôr to nechcela dávať na súd, pretože mu nechcela malého moc dávať, nakoľko bol agresívny, tento ale za dieťaťom nechodil vôbec a neplatil ani žiadne výživné. Ona býva spolu s maloletým a súrodencami v rodinnom dome, na bývanie rodičom prispieva sumou 100 eur mesačne. S dieťaťom má zatiaľ bežné výdavky primerané veku, avšak majú absolvovať vyšetrenie na autizmus. Jej príjem tvorí rodičovský príspevok a prídavok na maloleté dieťa. Pokiaľ by otec dieťaťa mal záujem stretnúť sa s dieťaťom, tak mu tento kontakt umožní. Ďalej matka uviedla, že jej skončila rodičovská dovolenka a momentálne je nezamestnaná, zatiaľ nie je evidovaná na úrade práce.

3. Matka v konečnom návrhu žiadala, aby súd rozhodol v zmysle jej návrhu s tým, že výživné môže byť aj 80 eur mesačne od novembra 2018, kedy návrh podávala, keďže otec nič neplatil. Styk navrhuje ponechať na dohodu, nakoľko sa ho otec dieťaťa nedomáha.

4. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že navrhuje dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke, otca zaviazat' výživným 80 eur mesačne a styk neupravovať.

5. Na pojednávania sa otec maloletého opakovane nedostavil, doručenie predvolania mal riadne vykázané. Preto súd pojednával podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) v jeho neprítomnosti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, rodný list maloletého, lustráciu na otca v Registri obyvateľov, lustráciu na otca v Sociálnej poisťovni, úradný záznam, potvrdenie o príjme otca, vyjadrenie zamestnávateľa otca, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku matkou, potvrdenie o poberaní prídavkov na dieťa, zápisnicu o hlavnom pojednávaní a rozsudok OS Nitra č.k. 5T/61/2018 a zistil tento skutkový stav:

7. Maloletý P. O., nar. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu matky A. O. a otca P. A.. Rodičia maloletého žili v spoločnej domácnosti približne 5 mesiacov po narodení dieťaťa. Od uvedenej doby otec s maloletým neudržiava žiadny kontakt a žiadnym spôsobom ani neprispieva na jeho výživu.

8. Matka býva spolu s maloletým u svojich rodičov, v ktorej domácnosti žijú aj dvaja súrodenci matky. Matka prispieva rodičom na bývanie mesačne sumou 100 eur. Matka matky dosahuje priemerný čistý mesačný príjem cca. 800 eur, otec matky je živnostník v oblasti stavebných prác, jeho príjem je nepravidelný. Matka bola s maloletým P. na rodičovskej dovolenke do 28.03.2019, poberala rodičovský príspevok vo výške 220,70 eura mesačne a prídavky na dieťa vo výške 24,34 eura mesačne. Aktuálne poberá iba prídavky na dieťa, nakoľko si po ukončení rodičovskej dovolenky hľadá zamestnanie. S maloletým P. má matka bežné výdavky primerané veku a to hlavne na stravu oblečenie a každodenné potreby.

9. Otec maloletého sa na pojednávania nedostavil, hoci predvolanie riadne prevzal. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní spísanej na Okresnom súde Nitra dňa 24.01.2019 ako aj z rozsudku Okresného súdu Nitra 5T/61/2018 zo dňa 24.01.2019 súd zistil, že otec maloletého bol za zločin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 4 písmeno b) Trestného zákona odsúdený na trest odňatia slobody na 6 rokov a 6 mesiacov s tým, že bol zároveň zaviazaný na povinnosť uhradiť poškodeným v uvedenom konaní škodu vo výške 1.478 eur a 641 eur. Z úradného záznamu zo dňa 25.4.2019 súd zistil, že otec doposiaľ nenastúpil do výkonu trestu odňatia slobody. Zo správy od posledného zamestnávateľa otca Thermofloc spol. s r.o. súd zistil, že otec je v uvedenej spoločnosti zamestnaný od 15.6.2018 na trvalý pracovný pomer, jeho priemerná čistá mzda je 402,25 eura. Podľa vyjadrenia zamestnávateľa otca majú záujem o udržanie pracovného pomeru s otcom, ktorý sa k práci stavia zodpovedne, úlohy plní v zmysle zadania a doteraz nebola z jeho strany pracovná morálka porušená. Vzhľadom k tomu, že otec maloletého nemal záujem zúčastniť sa konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a nepreukázal svoje výdavky, súd má za to, že tento má výdavky bežného charakteru na zabezpečovanie svojich základných životných potrieb.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Podľa § 232 ods. 3 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

22. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

23. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

24. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu bol podaný dôvodne, pretože rodičia maloletého nie sú manželia a nežijú ani v spoločnej domácnosti. Osobnú starostlivosť o maloletého P. zabezpečuje výlučne matka, v ktorej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a preto súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti. Styk otca s maloletým P. súd neupravil, nakoľko tento sa kontaktov s maloletým žiadnym spôsobom nedomáhal ani nedomáha a matka v prípade záujmu otca o maloletého je ochotná tieto kontakty bez rozhodnutia súdu otcovi umožniť.

26. Súd zároveň zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky rozhodoval aj o výške výživného zo strany otca. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z veku a odôvodnených potrieb maloletého, ako aj z možností a schopností oboch rodičov. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadal aj na tú skutočnosť, že príjem matky dieťaťa bol obmedzený iba na štátne sociálne dávky vo forme rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa a v súčasnej dobe je matka bez akéhokoľvek príjmu. To znamená, že náklady spojené s výchovou a výživnou dieťaťa má hradiť vo väčšej miere otec maloletého. Matka dieťaťa vzhľadom k veku dieťaťa z časti realizuje svoju vyživovaciu povinnosť výkonom osobnej starostlivosti o maloletého. Súd preto otca zaviazal na výživné vo výške 80 eur mesačne a to primerane k príjmu otca, nakoľko tento je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť v stanovenej výške bez toho, aby

tým bola ohrozená jeho životná úroveň. Čo sa týka možností a schopností otca po nástupe do výkonu trestu odňatia slobody, tak táto skutočnosť nemôže byť posudzovaná v neprospech maloletého dieťaťa, nakoľko otec bol odsúdený za spáchanie úmyselného zločinu krádeže, pričom v predchádzajúcom období bol odsúdený už za zločin lúpeže na nepodmienečný trest odňatia slobody. Otec si tak vlastným subjektívnym konaním spôsobil situáciu, v ktorej nie je schopný dosahovať taký príjem, ako v prípade, ak by pokračoval v pracovnom procese u svojho súčasného zamestnávateľa. Túto skutočnosť súd posúdil v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Takto určeným výživným spolu s prídavkami na dieťa, ktoré matka poberá, budú v dostatočnej miere zabezpečené jednak základné životné potreby maloletého ale aj ďalšie potreby, ktoré sú nevyhnutné pre jej ďalší zdravý psychický a fyzický vývin.

27. Určením výživného od podania návrhu vo výške 80 eur vzniklo otcovi zameškané výživné vo výške 480 eur (80 eur x 6 mesiacov), ktorú sumu súd uložil otcovi uhradiť k rukám matky v zmysle ustanovenia § 232 ods. 3 CSP.

28. O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok) žiadnemu z účastníkov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.